

KRONIK DEN 8. MAJ 2014

Sæt nye mål for Europa

Med samling om målene for EU's fremtidige udvikling har vi gode muligheder for at præge den næste femårsperiode.

HARALD BØRSTING
formand
LO

BENTE SORGENFREY
formand
FTF

FINN R. LARSEN
formand
Akademikerne

JØRN NEERGAARD LARSEN
adm. direktør
Dansk
Arbejdsgiverforening

Europa er – uden sammenligning – Danmarks største marked. 70 pct. af danske virksomheders eksport går til andre EU-lande, og 500.000 danske jobs er direkte afhængige af, at vi kan sælge vores varer og tjenester i de andre EU-lande. Som alle andre forhold kræver EU-samarbejdet hårdt arbejde og villighed til kompromis.

Den dag, vi tager det indre marked og de tætte politiske bånd i Europa for givet, spiller vi hasard med Danmarks velstand.

Danske virksomheders og danske arbejdstageres fremtid afhænger af et velfungerende Europa. Derfor skal vi interessere os for, hvordan vi gerne ser, at det europæiske samarbejde skal udvikle sig. Vi skal søge størst mulig dansk indflydelse på fremtidens EU. Det er på den baggrund at LO, FTF, Akademikerne og DA i dag offentliggør erklæringen "Fælles mål for EU's arbejdsmarked".

Europa blev hårdt ramt af den finansielle krise, og har siden krisens indtog tabt arbejdspladser og markedsandele til resten af verden. Det europæiske vækstperspektiv er fortsat skrøbeligt, og mange steder er der i øjeblikket stærkere vækst og beskæftigelsesfremgang. Europa kan og skal gøre det bedre.

For LO, FTF, Akademikerne og DA er det vigtigt, at Danmark aktivt bidrager til at udvikle et konkurrencedygtigt EU, som sikrer, at Danmark også i fremtiden har de bedste muligheder for at bevare og øge velstanden.

Danmark er et lille land, men LO, FTF, Akademikerne og DA er overbeviste om, at Danmark har gode muligheder for påvirke EU's udvikling, fordi vi har en række styrkepositioner. Vi har skabt et samfund, som mange finder attraktivt og værd at lytte til. Vi har skabt et aftalesystem, der har opbakning fra både medarbejdere og virksomheder. Og vi har en lang tradition for at arbejde sammen på tværs af politiske partier og på tværs af medarbejdere og virksomheder om den europapolitiske dagsorden. Det er styrkepositioner, vi skal holde fast i.

Vi kan også bryste os af, at vi gennem en årrække har udviklet

medarbejdernes rettigheder på en måde, som understøtter jobmobilitet. Det har bidraget til at skabe et inkluderende arbejdsmarked med mange jobåbninger.

Arbejdstagere kan frit flytte derhen, hvor deres kompetencer bliver efterspurgt og belønnet; ligesom unge og personer, der midlertidigt står uden for arbejdsmarkedet, kommer hurtigere i job end på et mere stift arbejdsmarked. Sådanne rettigheder skaber – sammen med lempelig adgang til at tilpasse arbejdsstyrken og en tilstrækkelig social sikring af den enkelte arbejdstager – et inkluderende og mobilt arbejdsmarked med mange jobåbninger.

For virksomhederne sikrer arbejdstagerens gode muligheder for at skifte job, at det er nemmere at rekruttere arbejdstagere med de kompetencer, som virksomheden efterspørger.

Anderledes ser det ud i størstedelen af det øvrige Europa. I de fleste europæiske lande er ansættelsesretlige rettigheder typisk bundet til det enkelte job, hvorfor der er få jobåbninger. Resultatet er, at grupper, som har svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet, får ansættelse på langt ringere vilkår, end de kunne opnå, hvis arbejdsmarkedet havde været velfungerende. Samtidig har virksomhederne høje omkostninger ved at afskedige medarbejdere. Det betyder, at arbejdstagere har lille incitament til at skifte job, og virksomheder har lille incitament til at ansætte nye medarbejdere.

LO, FTF, Akademikerne og DA er enige om, at EU skal støtte medlemslande, som ønsker mere inkluderende og mobile arbejdsmarkeder, der kan bidrage til flere jobåbninger, højere produktivitet og flere job. Det vil sikre vækst og beskæftigelse i Europa – og dermed også understøtte vækst og beskæftigelse i Danmark.

EU har allerede ladet sig inspirere af partsmodellen, som vi kender fra Danmark. Når EU-Kommissionen tager et initiativ til EU-regulering, har medarbejderne og arbejdsgiverne fået retten til at tage over og selv aftale indholdet af EU-reglerne som klassiske partsaftaler.

Parterne har også retten til selv at tage initiativ til en aftale mellem arbejdsmarkedets parter på europæisk plan. Parterne har løbende styrket deres egen europæiske dialog ved at indgå mere forpligtende aftaler, som de selv gennemfører og følger op på. LO, FTF, Akademikerne og DA vil arbejde for, at EU-Kommissionen understøtter, respekterer og følger op på indgåede aftaler.

Der er i større europæiske virksomheder nedsat knap 1.300 europæiske samarbejdsudvalg for at fremme dialogen mellem ledelse og medarbejdere. Der er også indgået en række europæiske virksomhedsaftaler med medarbejderne og fagforeninger.

At unge kommer ind på de europæiske arbejdsmarkeder, er afgørende for, at Europa også er stabil og velstående i fremtiden. Ungdomsarbejdsløsheden er et af Europas mest presserende problemer.

Vekseluddannelse, hvor unge veksler mellem at være på en uddannelsesinstitution og arbejde/praktik på en arbejdsplads, som vi kender det fra de danske erhvervsuddannelser samt akademi- og professionsuddannelser, er en måde at sikre sammenhæng mellem de unge, uddannelserne og arbejdsmarkedets behov.

Danmark og andre lande med vekseluddannelse som Holland, Schweiz, Tyskland og Østrig er lande med en lav ungedighed.

LO, FTF, Akademikerne og DA er enige om, at EU skal fremme og støtte medlemslandene i at udvikle uddannelsessystemer, som er rettet mod arbejdsmarkedet, og som derved vil sikre unge i Europa en smidigere overgang fra uddannelse til job. Dette skal bl.a. ske gennem, at EU giver medlemslande mulighed for at søge støtte fra socialfonden til at dække initialomkostninger i forbindelse med udviklingen af vekseluddannelsessystemer.

EU's arbejdsmiljøstrategi udløb i 2012. Og der har været flere tilløb til at få lavet en afløser.

Fra dansk side har Arbejdstilsynet, LO, FTF og DA udarbejdet et fælles forslag med 10 punkter, der bør indgå i en ny strategi. Også på europæisk plan er der enighed mellem parterne om, at der bør lanceres en ny strategi. Der er endnu ikke fremlagt forslag til en ny strategi for at understøtte sammenhængen mellem arbejdsmiljø og vækst. LO, FTF, Akademikerne og DA ser frem til, at kommissionen snarest fremlægger en ny strategisk ramme for

arbejdsmiljø på EU-plan – og at det sker i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

LO, FTF, Akademikerne og DA mener, at bedre regulering er positivt, og unødigt bureaukratiske byrder må ikke pålægges virksomhederne. Men der bør ikke gøres forskel på små og store virksomheder – og arbejde med at sikre bedre regulering må ikke gå ud over beskyttelsen af arbejdstagerne.

Den demografiske udvikling vil resultere i, at der i fremtiden er færre i den arbejdsdygtige alder og flere ældre, som skal forsørges. Det vil sige, at vi er færre til at forsørge flere.

Danmark har også stor glæde af et fælles europæisk arbejdsmarked. For virksomhederne betyder det mulighed for tilførsel af arbejdskraft fra andre EU-lande, så produktion, som ellers ikke kunne foregå i Danmark, bliver opretholdt eller udviklet. For lønmodtagerne betyder det, at de frit får mulighed for arbejde eller for at uddanne sig i andre EU-lande, hvor deres talent er mest efterspurgt.

Det betyder, at Danmark skal gøre alt for at udnytte den danske arbejdskraft, der står til rådighed, bl.a. ved at give unge og arbejdsstyrken de kvalifikationer som arbejdsmarkedet efterspørger.

Men det gør det ikke alene. Det er også nødvendigt at tiltrække udenlandsk arbejdskraft – og det vil ske i konkurrence med andre europæiske lande. Det gælder ikke mindst i vores nærarbejdsmarkeder Tyskland, Polen og de baltiske lande. Hvor arbejdskraftsmangel bliver en stor udfordring. Derfor bliver der kamp om arbejdskraften i Europa, og det vil også påvirke Danmarks muligheder for at tiltrække udenlandsk arbejdskraft.

Adgangen til europæisk arbejdskraft må ikke indskrænkes, når det sker på lige vilkår med danske medarbejdere. Flere analyser viser, at den frie bevægelighed bidrager til at rette op på ubalancer på de europæiske arbejdsmarkeder og ikke er drevet af ønsket om misbrug af de sociale ydelser. Der er eksempler på snyd og misbrug, og det skal naturligvis bekæmpes.

EU bidrager til, at nye medlemslande kan hæve deres velstandsniveau. Det sker ved den frie markedsadgang, men også ved hjælp af f.eks. socialfondsmidler. Det vil på sigt reducere både skævheder på arbejdsmarkedene og udfordringerne i forhold til arbejdskraftens frie bevægelighed, der er affødt af ulighederne landene imellem.

Den 25. maj bliver der valgt et nyt Europa-Parlament, og bagefter går processen i gang med at sammensætte en ny kommission.

Jo hurtigere vi i Danmark samles om, hvilke ønsker vi har til EU's fremtidige udvikling, jo bedre mulighed har vi for at præge den næste femårsperiode.

LO, FTF, Akademikerne og DA har i dag offentliggjort et fælles input til et dansk indspark.

Historisk har Danmark haft større indflydelse, end vores størrelse tilliger – det må gerne fortsætte.

